

Skema til kategorisering af ressourcer Centrale bidrag til videngrundlaget i læreruddannelsen

Dansk 4.-10. klassetrin

<p>Kategori</p> <p>Titler (Priorité 5 til max 10 ressourcer/ centrale bidrag til videngrundlaget pr. kategori)</p>	<p>Mål i fagområdet (Skriv målene i fagområdet. Angiv hvilket/ hvilke mål den enkelte ressource/ tekst primært anbefales til med henblik på overskuelighed og anvendelse i praksis)</p> <p>Ved fagets afslutning skal den studerende kunne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analysere og vurdere mundtligt og skriftligt sprog i kommunikative sammenhænge med henblik på udvikling af elevers sprog- og tekstkompetencer, 2) analysere, vurdere og understøtte elevers fortsatte læse- og skriveudvikling, 3) analysere, fortolke, perspektivere og vurdere ældre og nyere litteratur og andre æstetiske tekster i et lærerfagligt perspektiv, 4) analysere og vurdere tekster med henblik på faglig læsning og skrivning, 5) kommunikere korrekt og hensigtsmæssigt i mundtlige og skriftlige fagprofessionelle sammenhænge, 6) analysere, vurdere, anvende og udvikle analoge og digitale læremidler, 7) begrunde og gennemføre varieret og differentieret danskundervisning i alle fagets indholdsområder i henhold til gældende læreplan i skolen.
<p>Forskning:</p>	<p>Carlsen, D. (2021). <i>Danskdidaktiske forståelsesmåder</i>. Ph.d.-afhandling. DPU – Aarhus Universitet. https://www.ucviden.dk/ws/portalfiles/portal/174617127/Danskdidaktiske_forst_elsesm_der_Dorthe_Carls_en_2021_GENNEMSYN.pdf (Mål: 1, 6, 7)</p> <p>Fougat, S. S. (2015). <i>Lærerens scenariekompetence: Et mixed methods-studie af lærerkompetenceudvikling i spændet mellem scenariedidaktik, faglighed og it</i>. DPU – Aarhus Universitet. http://www.simon-skov-fougat.dk/main/phd_projekt/Fougat_phd_afhandling_final_2015.pdf (Mål: 1, 6, 7)</p> <p>Gøtttsche, N. B. (2019). <i>Det var nok mit største ønske at kunne blive bedre til at læse: Et kvalitativt Verbal Protocol studie af hvordan læseforståelsesvanskeligheder manifesterer sig i overbygningens litteraturundervisning i grundskolen</i>. Ph.d.-afhandling. DPU – Aarhus Universitet. https://edu.au.dk/fileadmin/edu/phdafhandlinger/Nina_Berg_Goettsche_net.pdf (Mål: 1, 2, 3)</p>

	<p>Hauer, K. (2020). <i>Læsning og fordybelse: En teoretisk og empirisk undersøgelse af fordybet skønlitterær læsning med særligt fokus på unge læsers romanlæsning i faget dansk</i>. Ph.d.-afhandling. Københavns Universitet. https://www.ucviden.dk/ws/portalfiles/portal/174594302/Ph.d._afhandling_2020_Hauer.pdf (Mål: 3, 7)</p> <p>Henkel, A. Q. (2017). <i>Mellemværender. Litteratur for børn og unge midt i en medietid: Intermedialitet, materialitet og litteraturdidaktiske perspektiver</i>. Ph.d.-afhandling. Aarhus Universitet. https://www.ucviden.dk/ws/files/107145896/Ayoe_Quist_Henkel_Mellemv_render.pdf (Mål: 3, 7)</p> <p>Holmberg, P., Krogh, E., Nordenstam, A., Penne, S., Skarstein, D., Karlskov Skyggebjerg, A., Tainio, L., & Heilä-Ylikallio, R. (2019). On the emergence of the L1 research field. A comparative study of PhD abstracts in the Nordic countries 2000–2017. <i>L1-Educational Studies in Language and Literature</i>, 19, 1-27. (Mål: alle)</p> <p>Kabel, K. (2016): <i>Danskfagets litteraturundervisning Et casestudie af elevers skriftsproglige måder at skabe stillingtagen på i udskolingen</i>. Ph.d.-afhandling. DPU, Aarhus Universitet. https://edu.au.dk/fileadmin/edu/phdafhandling/Ph.D_Kristine_Kabel.pdf (Mål: 1, 2, 3, 4, 7)</p> <p>Rasmussen, M. D. (2019). <i>At se med andres øjne: Et studie af kollektive fortolkningsprocesser i grundskolens litteraturundervisning</i>. DPU – Aarhus Universitet. (Mål: 1, 2, 3) https://www.ucviden.dk/ws/portalfiles/portal/174596112/PhD_Marie_Dahl_Rasmussen_final.pdf (Mål: 3, 7)</p> <p>Steffensen, T. (2016): <i>Nabosprog i danskundervisningen: en undersøgelse af kommunikation og pædagogisk praksis i et netbaseret skoleprojekt</i>. Ph.d.-afhandling. Forskerskolen i Livslang Læring, Roskilde Universitet. https://www.ucviden.dk/ws/files/36835667/steffensen_fin.pdf (Mål: 1, 2, 7)</p> <p>Troelsen, S. (2020). <i>Forkastet eller anerkendt?: Et eksplorativt studie i folkeskoleelevers afgangseksamen i 'Dansk, skriftlig fremstilling'</i>. Ph.d.-afhandling. Institut for Kulturvidenskaber, Syddansk Universitet. https://www.ucviden.dk/ws/portalfiles/portal/174527466/AfhandlingF_rdigKorrigeret.pdf (Mål: 1, 2, 4, 7)</p>
<p>Undersøgelser og redegørelser:</p>	<p>Bremholm, J., Bundsgaard, J., Fougth, S. S., & Skyggebjerg, A. K. (red.). (2017). <i>Læremidlernes danskfag</i> (Vol. 1). Aarhus Universitetsforlag. (Mål: 1, 4, 6)</p> <p>Bundsgaard, J., Bindslev, S., Caeli, E. N., Pettersson, M., & Rusmann, A. (2019). <i>Danske elevers teknologiforståelse: resultater fra ICILS-undersøgelsen 2018</i>. Aarhus Universitetsforlag. https://unipress.dk/media/16852/9788772190938_danske-elevers-teknologiforstaelse.pdf (Mål: 1, 2, 4, 6)</p> <p>Christensen, V. T. (red.) (2019). <i>PISA 2018 – Danske unge i en international sammenligning</i>. VIVE – Viden til Velfærd. Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. https://edu.au.dk/fileadmin/edu/Udgivelser/PISA/11100_PISA_2018_web.pdf (Mål: 1, 2, 4)</p> <p>Delsing, L.-O., & Åkesson, K. L. (2005). <i>Håller språket ihop Norden?: en forskningsrapport om ungdomars förståelse av danska, svenska och norska</i>. Nordiska Ministerrådet. http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:700762/FULLTEXT01.pdf (Mål: 1, 2, 5, 7)</p> <p>Drotner, K. (2016). <i>Børn og unges arbejde med film: Digital dannelse og produktiv læring for fremtiden</i>. Det Danske Filminstitut. https://www.dfi.dk/files/docs/2018-02/Boern_og_unges_arbejde_med_film_DFI_maj_2016.pdf (Mål: 3, 7)</p> <p>Elf, N. F. (2020). <i>Danskfagets didaktik – undersøgelser af fagets praksis</i>. Forlaget Dansksiden.dk. https://metodebogen.dk/fileadmin/user_upload/filarkiv/pdf-filer/metodebogen/nikolaj-elf_danskfagets-didaktik_2-udg_2020.pdf (Mål: 7)</p>

	<p>Foug, S. S., Neubert, K., Kristensen, R. M., Gabriëlsson, R. H., Molbæk, L., & Kjeldsen, C. C. (2023). <i>Danske elevers læsekompetence i 4. klasse. Resultater af PIRLS-undersøgelsen 2021</i>. Aarhus Universitetsforlag. https://unipress.dk/media/19783/pirls_2021_rapport_online.pdf (Mål: 1, 2, 4)</p> <p>Hansen, S. R., Hansen, T. I., & Pettersson, M. (2022). <i>Børn og unges læsning 2021</i>. Aarhus Universitetsforlag. https://unipress.dk/media/19074/9788772199214_boern-og-unges-laesning-2021ny.pdf (Mål: 2, 3, 6, 7)</p> <p>Hansen, T. I. (2015). <i>Dansk</i>. I serien Mål og midler. Forlaget Klim. (Mål: 6, 7)</p> <p>Hertzberg, F. (2021 [2001]). 'Tusindbenets smukke dans Forholdet mellem formmæssig viden og genrebeherskelse'. Nationalt Videncenter for Læsning. https://www.videnomlaesning.dk/media/4976/hertzberg-kerneartikel-pdf-final.pdf (Mål: 1, 2, 4, 7)</p>
Forskningsformidling/ didaktiseret formidling:	<p>Christiansen, H.-C., Rose, G., Christensen, O., & Brandt-Pedersen, M. (red.) (2019). <i>Læring med levende billeder. Det digitale perspektiv</i>. Samfundslitteratur. (Mål: 1, 3, 7)</p> <p>Fibiger, J., & Jørgensen, M. (2016). <i>Tæt på literacy. Håndbog i læsning og skrivning</i>. Gyldendal. (Mål: 1, 2, 4, 7)</p> <p>Gissel, S. T., & Steffensen, T. (2021). <i>Undersøg litteraturen! Engagerende undervisning i æstetiske tekster</i>. Akademisk Forlag. (Mål: 3, 7)</p> <p>Hertzberg, F., & Penne, S. (2019). <i>Mundtlige tekster i klasserummet</i>. Dansk lærerforeningens Forlag. (Mål: 1, 7)</p> <p>Johansen, M. B. (2019). <i>Litteratur og dannelse: at lade sig berige af noget andet end sig selv</i>. Akademisk Forlag. (Mål: 3, 7)</p> <p>Kabel, K., Christensen, M. V., Bjerre, K., Brok, L. S., & Møller, H. (2023). <i>Grammatikdidaktik</i>. Akademisk Forlag. (Mål: 1, 2, 5, 7)</p> <p>Krogh, E., Elf, N. F., Høegh, T., & Rørbech, H. (2017). <i>Fagdidaktik i dansk</i>. Frydenlund Academic. (Mål: alle)</p> <p>Nielsen, B., & Lieberkind, J. (2021). <i>Danskundervisning 4.-9. Indblik og overblik</i>. (Mål: alle)</p> <p>Oakhill, J, Cain, K, & Elbro, C. (2015). <i>Læseforståelse – indsigt og undervisning</i>. Hans Reitzels Forlag. (Mål: 2, 4)</p> <p>Thurah, T. (2020). <i>Fiktion – litteratur og didaktik på læreruddannelsen</i>. Dafolo. (Mål: 3, 7)</p>
Journalistiske tekster:	<p>Berge, K. L. (2023). 'Skrivehandlinger – ikke genrer – som grundlag for skriveundervisningen?' Forskerklumme. Nationalt Videncenter for Læsning. https://videnomlaesning.dk/viden-og-vaerktoejer/forskerklummen/2023/skrivehandlinger-ikke-genrer-som-grundlag-for-skriveundervisningen/ (Mål: 1, 2, 4, 7)</p> <p>Bundsgaard, J. (2023). 'Bliver søgningen intelligent?'. Forskerklumme. Nationalt Videncenter for Læsning. https://videnomlaesning.dk/viden-og-vaerktoejer/forskerklummen/2023/bliver-soegningen-intelligent/ (Mål: 1, 2, 4, 5, 7)</p> <p>Carlsen, D. (2021). 'Friske frække fyre og fire fagdidaktiske forståelsesmåder'. Forskerklumme. Nationalt Videncenter for Læsning. https://www.videnomlaesning.dk/viden-og-vaerktoejer/forskerklummen/2021/friske-fraekke-fyre-og-fire-fagdidaktiske-forstaaelsesmaader/ (Mål: 7)</p> <p>Hansen, T. I. (2020). 'Danskfaget skal være mindre mekanisk og insistere på læseglæden'. Debatindlæg. Skolemonitor. https://skolemonitor.dk/debat/art7825906/Danskfaget-skal-v%C3%A6re-mindre-mekanisk-og-insistere-p%C3%A5-l%C3%A6segl%C3%A6den (Mål: 1, 2, 3, 7)</p> <p><i>Verdens bedste nyheder</i>. Hjemmeside. https://verdensbedstestyheder.dk/ (Mål: 1, 2, 4, 7)</p>
Juridiske tekster:	<p>Børne- og Undervisningsministeriet (2019). <i>Faghæfte for faget dansk</i>. https://emu.dk/sites/default/files/2023-01/GSK_Dansk_Fagh%C3%A6fte_2020.pdf (Mål: alle)</p>

	<p>Børne- og Undervisningsministeriet (2019). <i>Fælles mål for faget dansk i 10. klasse</i>. https://emu.dk/sites/default/files/2020-09/GSK_F%C3%A6llesM%C3%A5l_Dansk_10.pdf (Mål: alle)</p> <p>Børne- og Undervisningsministeriet (2019). <i>Læseplan for faget dansk i 10. klasse</i>. https://emu.dk/sites/default/files/2020-09/GSK_L%C3%A6seplan_Dansk_10.pdf (Mål: alle)</p> <p>Børne- og Undervisningsministeriet (2019). <i>Undervisningsvejledning Dansk</i>. https://emu.dk/sites/default/files/2020-06/GSK_Vejledning_Dansk_2020.pdf (Mål: alle)</p> <p>Uddannelses- og forskningsministeriet (2023). <i>Fagbeskrivelse for dansk 4.-10. klassetrin som undervisningsfag</i>. Bekendtgørelse nr. 1030 af 30/06/2023. https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2023/1030 (Mål: alle)</p>
Primære kildetekster:	<p>Andersen, H. C. (1835-1872). <i>H. C. Andersens eventyr</i>. Kunsteventyr. Det Kongelige Bibliotek. http://wayback-01.kb.dk/wayback/20101103141246/http://www2.kb.dk/elib/lit/dan/andersen/eventyr.dsl/index.htm (Mål: 1, 3)</p> <p>Ditlevsen, T. (2016 [1939-1978]). <i>Samlede digte</i>. Digtsamling. Gyldendal. (Mål: 3)</p> <p>Eken, C. (2013). <i>Mørkebarnet</i>. Sonetkrans. Høst og Søn. (Mål: 3)</p> <p>Haq, I. (2009). 'Skylappjenta'. Kortfilm. https://vimeo.com/59147477 (Mål: 1, 3)</p> <p>Ibsen, H. (1879). <i>Et dukkehjem</i>. Drama. Gyldendalske Boghandels Forlag. https://www.ibsen.uio.no/DRVIT_Du%7cDuht.xhtml (Mål: 1, 3)</p> <p>Kainz, K. (instr.) (2015). <i>Skammerens datter</i>. Spillefilm. Nordisk Film Distribution A/S. (Mål: 1, 3)</p> <p>Kaaberbøl, L. (2000). <i>Skammerens datter</i>. Roman. Høst og Søn. (Mål: 3)</p> <p>Lindgren, A. (2015 [1973]). <i>Bröderna Lejonhjärta</i>. Roman. Rabén & Sjögren. (Mål: 1, 3)</p> <p>Wung-Sung, J., & Jessen, S. (2015). <i>Kopierne</i>. Grafisk roman. Høst & Søn. (Mål: 1, 3)</p> <p>Ørsted, M., & Hoffmann, G. (2019). <i>Skønhedskontrakten 1-5</i>. Podcast. DR. https://www.dr.dk/lyd/p1/skoenhedskontrakten (Mål: 1, 3)</p>
Andet:	<p>Danmarks Evalueringsinstitut – Grundskole. Hjemmeside. https://www.eva.dk/grundskole (Mål: 7)</p> <p>Dansk Sprognævn med Retskrivningsordbogen. Hjemmeside. https://dsn.dk/ (Mål: 2, 5)</p> <p>Dansklærerforeningen – Grundskolen. Hjemmeside. https://dansklf.dk/grundskolen (Mål: alle)</p> <p>EMU – Danmarks læringsportal – Dansk. Hjemmeside https://emu.dk/grundskole/dansk?b=t5 (Mål: alle)</p> <p>L1-Educational Studies in Language and Literature. Videnskabeligt tidsskrift. https://l1research.org/ (Mål: alle)</p> <p>Nationalt Videncenter for Læremidler. Hjemmeside. https://laeremiddel.dk/ (Mål: 6, 7)</p> <p>Nationalt Videncenter for Læsning. Hjemmeside. https://www.videnomlaesning.dk/ (Mål: 2, 4, 7)</p> <p>Norden i skolen. Hjemmeside. https://nordeniskolen.org/da/ (Mål: 1, 2, 3, 4, 6, 7)</p> <p>Ordnet.dk. Dansk sprog i ordbøger og korpus. Hjemmeside. https://ordnet.dk/ (Mål: 1, 2, 5)</p> <p>Sproget.dk. Hjemmeside. https://sproget.dk/ (Mål: 1, 5)</p>